

SAK 9/2019

REGULERING AV FISKET ETTER HYSE NORD FOR 62°N I 2019

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter hyse nord for 62°N i 2019 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

På 48. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble kvoten for 2019 satt til 172 000 tonn, og det vil si 15 % reduksjon fra inneværende års nivå. Fiskeridirektøren viser til at Norge ikke har vært i stand til å utnytte hysekvotene fullt ut i årene 2015 til 2017 til tross for frie reguleringer i de fleste fartøygrupper. Det gjensto samlet cirka 23 000 tonn av hysekvotene som ikke kunne overføres innenfor ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i denne perioden. Førstehåndsverdien av dette restkvantumet utgjør omlag 300 millioner kroner.

Det har vært lite hyse tilgjengelig i kystnære områder de senere årene. Dette er en av forklaringene på lav kvoteutnyttelse. Deler av fiskerinæringen har trolig også vært for torskedefokuset og gjort seg torskkeavhengig etter år med rekordhøye kvoter. Fiskeridirektøren anmoder aktører både på sjø og land om å få til en god ressursutnyttelse og verdiskapning av disponibel hysekvote i 2019. Det forventes en reduksjon i torskkekvotene i årene fremover, og fiskerinæringen bør også utnytte fiskemuligheter på andre hvitfiskarter.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 300 tonn hyse til ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Behovet for avsetning til forsknings- og undervisningsformål i 2019 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren foreslår at avsetning til forskning og undervisning går til fradrag på totalkvoten når behandlingen av søknadene er avsluttet. Avsetning til rekrutteringsordningen foreslås satt til 1 719 tonn.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2019.

Havfiskeflåten foreslås gitt fartøykvoter uten overregulering, mens det i lukket gruppe tilrås maksimalkvoter med garanterte kvoter uten overregulering i bunn. For øvrig innebærer reguleringsforslaget i det vesentlige en videreføring av årets opplegg.

Fiskeridirektøren ønsker at reguleringsmøtet blant annet skal diskutere:

- Hvordan reguleringene bør utformes for å legge best mulig til rette for en god ressursutnyttelse og verdiskapning av disponibel hysekvote i 2019
- Størrelse på overregulering i kystgruppens fiske etter hyse i en modell med kvotefleksibilitet på gruppenivå

2 GENERELT OM HYSE

2.1 FISKET I 2017

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, kvoter justert for kvotefleksibilitet, oppfisket kvantum og førstehandsverdi fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter hyse nord for 62°N i 2017. Vi ser at det ved årsskiftet gjenstod nesten 15 000 tonn hyse, og det vil si cirka 12 %. Deler av gjenstående kvantum overføres til 2018, jf. kapittel 2.2.2 for mer detaljer om overføringer av kvoter fra 2017 til 2018. Førstehandsverdien av hyse utgjorde nesten 1,5 milliarder kroner i 2017.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi år 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter (tonn)	Justerte kvoter ¹ (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Ut- nyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt	43 724	49 319	54 329	-5 010	110 %	738 340
Torsketrål	42 974	48 569	53 997	-5 428	111 %	733 792
Seitrål	750	750	332	418	44 %	4 548
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	72 532	78 407	58 670	19 737	75 %	731 051
Lukket gruppe:	53 984	58 920	38 852	20 068	66 %	392 115
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	15 417	17 322	7 726	9 596	45 %	78 713
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	14 389	16 145	10 408	5 737	64 %	112 498
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	15 573	17 566	12 623	4 943	72 %	135 251
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	8 605	7 887	8 095	-208	103 %	65 653
Konvensjonelle havfiskefartøy	12 841	13 049	17 513	-4 464	134 %	316 623
Åpen gruppe	5 707	6 438	2 305	4 133	36 %	22 313
Forskning og undervisning	309	309	29	280	9 %	347
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	300	300	300		100 %	367
Annet³			135	-135		814
Totalt	116 865	128 335	113 463	14 872	88 %	1 470 919

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 12. september 2018

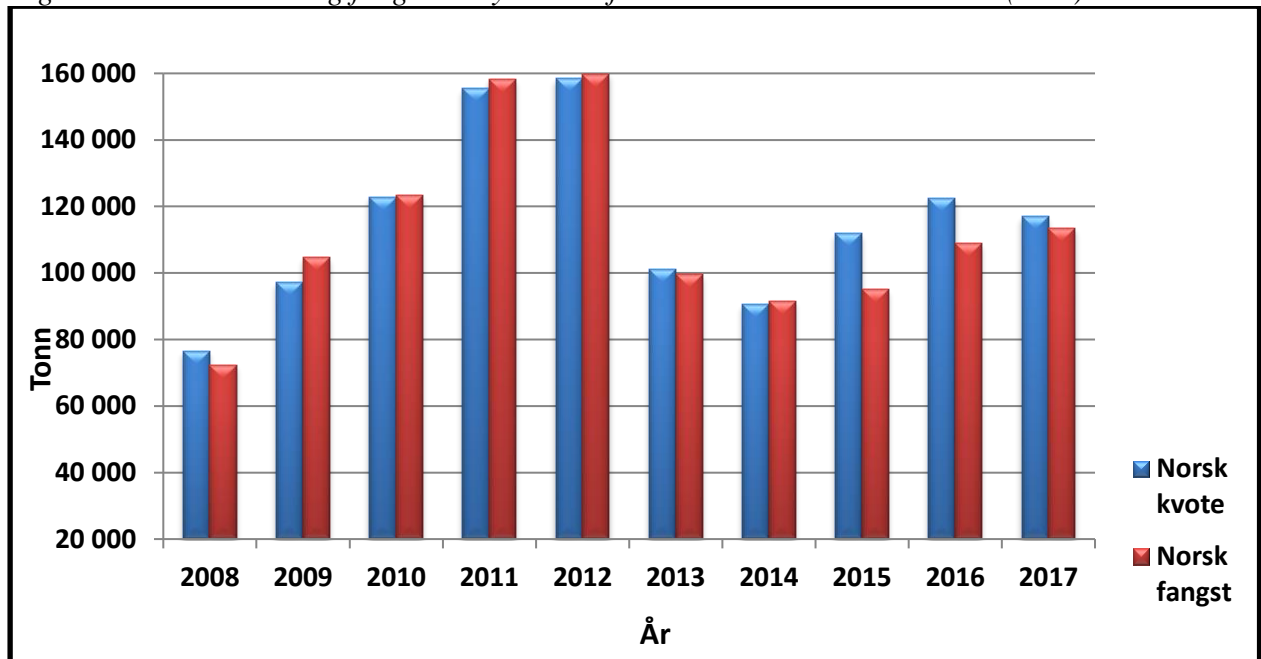
¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 50 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

³ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av hyse i årene 2008 til 2017. Kvotene er ikke justert for kvotefleksibilitet.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av hyse nord for 62°N i årene 2008 til 2017 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 12. september 2018

2.2 KVOTER OG FANGST I 2018

2.2.1 Kvoter i 2018

På 47. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble det enighet om en totalkvote på 202 305 tonn hyse for 2018. 12 845 tonn ble avsatt til tredjeland, og de resterende 189 460 tonn ble fordelt likt mellom Norge og Russland.

Etter en overføring på 4 500 tonn til Norge fra Russland ble fordelingen av hysekvoten som følger:

Tabell 2: Kvotesituasjonen for 2018 (tonn)

Land	Kvote
Norge	99 230
Russland	90 230
Tredjeland	12 845
Totalt	202 305

Totalkvoten inkluderer 4 000 tonn hyse til hver av partene som kan disponeres til forsknings- og forvaltningsformål. Av den norske kvoten har man valgt å disponere 323 tonn til forsknings- og undervisningsformål, 300 tonn til dekning av fangst innenfor

ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske) og 1 515 tonn til rekrutteringsordningen. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å tilbakeføre 2 375 tonn hyse til nasjonal kvote fra ubenyttet kvote avsatt til tredjeland 9. mars. Dette innebærer en disponibel norsk kvote på 101 605 tonn. Den norske kvoten er videre fordelt med 37 797 tonn (38 %) til trål og 61 670 tonn (62 %) til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

Tabell 3 viser kvotefordeling på de ulike fartøygruppene i 2018:

Tabell 3: Gruppekvoter i 2018 (tonn)

Fartøygrupper	Kvoter
Torsketrål	37 047
Seitrål	750
Sum trål	37 797
Konvensjonelle havfiskefartøy	11 101
Lukket gruppe	45 636
Åpen gruppe	4 933
Sum konvensjonelle redskaper	61 670

2.2.2 Kvoteleksibilitet

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre inntil 10 % av hysekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vi si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre maksimalt 10 956 tonn hyse fra 2017. Ved årsskiftet gjenstod 14 872 tonn hyse, og dette innebærer at 3 916 tonn ikke kan overføres til 2018. Til tross for at Fiskeridirektoratet i løpet av 2017 ved en rekke anledninger justerte reguleringene i samråd med fiskerinæringen ved å refordle innad og mellom reguleringsgruppene for å stimulere til at norsk totalkvote kunne tas, ble ikke fiskemulighetene utnyttet fullt ut.

10 956 tonn ble overført til 2018-kvoten. - 755 tonn (netto) ble overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens 11 711 tonn ble fordelt på gruppene etter etablerte fordelingsnøkler. For mer detaljer rundt overføringene fra 2017 på total- og gruppekvotenivå se vedlagt notat *Kvoteleksibilitetsordningen i fisket etter torsk & hyse – kvoteoverføringer fra 2017 til 2018*.

I reguleringen av fisket etter hyse er 2018-kvotene justert som følger:

Tabell 4: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2018 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2018	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2018
Trål totalt	37 797	-4 372	4 450	37 875
Torsketrål	37 047	-4 372	4 450	37 125
Seitrål	750			750
Konvensjonelle	63 185	3 617	7 261	74 063
Lukket gruppe:	47 151	4 330	5 373	56 854
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>13 457</i>	<i>1 542</i>	<i>1 515</i>	<i>16 514</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>12 792</i>	<i>1 439</i>	<i>1 396</i>	<i>15 627</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>13 463</i>	<i>1 557</i>	<i>1 586</i>	<i>16 606</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>7 439</i>	<i>-208</i>	<i>876</i>	<i>8 107</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	11 101	-1 284	1 307	11 124
Åpen gruppe	4 933	571	581	6 085
Forskning og undervisning	323			323
Rekreasjons- og ungdomsfiske	300			300
Totalt	101 605	-755	11 711	112 561

Justerte totalkvoter og gruppekvoter fremgår ikke av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i forskrift i henhold til justerte gruppekvoter 2018. For at fiskerinæring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvotene (justerte gruppekvoter).

2.2.3 Status i fisket i 2018

Tabell 5 gir en oversikt over kvoter, fangst og førstehåndsverdi av hyse i 2018 pr. 30. oktober. Førstehåndsverdien hittil i år utgjør cirka en milliard kroner. Cirka 67 % av den justerte kvoten er oppfisket, og det betyr at det gjenstår cirka 37 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var cirka 74 % av den justerte kvoten er oppfisket, og det vil si at det gjensto cirka 33 000 tonn.

For havfiskeflåten (trålere og konvensjonelle havfiskefartøy) gjenstår cirka 6 000 tonn av årets justerte kvoter mot cirka 3 000 tonn på tilsvarende tidspunkt i 2017. I kystgruppen gjenstår cirka 31 000 tonn av årets justerte kvoter mot cirka 30 000 tonn i på tilsvarende tidspunkt i 2017. Gitt maksimalt tillatt overføringssandel på 9 523 tonn hyse fra 2018 til 2019, bør reguleringene legges til rette for at det landes cirka 27 000 tonn hyse før årsskiftet.

Tabell 5: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi år 2018 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter (tonn)	Justerte kvoter ¹ (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt	37 797	37 875	33 439	4 436	88 %	529 591
Torsketrål	37 047	37 125	32 872	4 253	89 %	520 336
Seitrål	750	750	567	183	76 %	9 255
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	63 185	74 063	41 876	32 187	57 %	532 836
Lukket gruppe:	47 151	56 854	30 695	26 159	54 %	336 294
<i>Fartøy under 11 meter hj.lengde</i>	<i>13 457</i>	<i>16 514</i>	<i>6 543</i>	<i>9 971</i>	<i>40 %</i>	<i>68 209</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hj.lengde</i>	<i>12 792</i>	<i>15 627</i>	<i>9 229</i>	<i>6 398</i>	<i>59 %</i>	<i>100 868</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hj.lengde</i>	<i>13 463</i>	<i>16 606</i>	<i>8 563</i>	<i>8 043</i>	<i>52 %</i>	<i>96 203</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hj.lengde</i>	<i>7 439</i>	<i>8 107</i>	<i>6 360</i>	<i>1 747</i>	<i>78 %</i>	<i>71 014</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	11 101	11 124	9 533	1 591	86 %	181 152
Åpen gruppe	4 933	6 085	1 648	4 437	27 %	15 390
Forskning og undervisning	323	323	13	310	4 %	161
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	300	300	300		100 %	476
Annet³			118	-118		798
Totalt	101 605	112 561	75 746	36 815	67 %	1 063 862

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 30. oktober 2018

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 63 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

³ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2018

2.3.1 Trålgruppen

Av trålkvoten på 37 797 tonn er 37 047 tonn fordelt til torsketrålerne, mens 750 tonn er fordelt til seitrålerne.

Tidligere var seitrålerne regulert med bifangstbestemmelser, men fra og med 2018 er fartøy med seitråltillatelse tildelt fartøykvoter som også skal dekke behovet for bifangst. Seitrålerne var i utgangspunktet regulert med fartøykvoter uten overregulering med 187 tonn pr. fartøy. I samråd med fiskerinæringen ble seitrålerene tildelt en maksimalkvote på 205 tonn pr. fartøy fra og med 14. september for å legge til rette for at årets gruppekvote tas.

Fartøy med seitråltillatelse har fisket 567 tonn hyse hittil i år og det gjenstår 24 % av gruppekvoten. På samme tid i 2016 og 2017 gjenstod henholdsvis cirka 460 tonn (61 %) og cirka 490 tonn (65 %) av avsetningen til seitrålerne. Det forventes at gruppekvoten tas i løpet av året.

Torsketrålerne ble i utgangspunktet regulert med fartøykvoter uten overregulering med 422 tonn pr. kvotefaktor. I samråd med fiskerinæringen ble det refordelt 5 000 tonn hyse fra

kystgruppene til torskestrålerne 5. september for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas. Torskestrålere ble tildelt maksimalkvoter på 479 tonn pr. kvotefaktor. Det ble også refordelt internt i fartøygruppen 10. oktober. Torskestrålerne er nå regulert med maksimalkvoter på 539 tonn pr. kvotefaktor.

Torskestrålerne har fisket cirka 33 000 tonn hittil i år, og det gjenstår cirka 4 300 tonn av den justerte kvoten, og det vil si cirka 11 %. På samme tid i 2016 og 2017 gjenstod henholdsvis cirka 10 000 tonn (21 %) og cirka 1 500 tonn (3 %) av justert gruppekvote. Det forventes at gruppekvoten tas i løpet av året.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget i 2018 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen gruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 63 185 tonn i 2018 (inklusive kvantum avsatt til rekrutteringskvoter), 74 063 tonn justert for kvotefleksibilitet. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy har 18 % av gruppekvoten til konvensjonelle fartøy, det vil si 11 101 tonn, 11 124 tonn justert for kvotefleksibilitet. Konvensjonelle havfiskefartøy ble i utgangspunktet regulert med fartøykvoter uten overregulering med 126 tonn pr. kvotefaktor. I samråd med fiskerinæringen besluttet Fiskeridirektøren å reforedele hyse ved to anledninger fra kystfiskeflåten til konvensjonelle havfiskefartøy for å legge til rette for at minst 90 % av norsk totalkvote blir utnyttet i 2018. Konvensjonelle havfiskefartøy er regulert med maksimalkvoter på 272 tonn pr. kvotefaktor. Det er refordelt til sammen 13 000 tonn fra kystfiskeflåten til konvensjonelle havfiskefartøy, men det forventes ikke at fartøygruppen klarer å utnytte dette kvantumet.

Pr. 30. oktober er det fisket cirka 9 500 tonn i fartøygruppen, og det gjenstår således cirka 1 600 tonn (14 %) av gruppekvoten. På samme tid i fjor var det fisket cirka 12 000 tonn og det gjensto da cirka 1 000 tonn (9 %) av den justerte gruppekvoten til konvensjonelle havfiskefartøy. Det forventes at gruppekvoten tas.

2.3.2.2 Lukket gruppe

Lukket gruppe har 74 % av gruppekvoten til konvensjonelle fartøy, og det vil si 47 151 tonn i 2018. Justert gruppekvote utgjør 56 854 tonn. Fartøy i lukket gruppe er innplassert i Finnmarksmodellen etter hjemmelslengde, og hver lengdegruppe har egne gruppekvoter. Fartøy i de ulike lengdegruppene er tildelt ulik grad av overregulering. All overregulering er utdelt som maksimalkvoter fra årets begynnelse, og fartøyene har garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Sammenlignet med 2017 er det i år gitt en høyere overregulering fra årets start.

Det ble i samråd med fiskerinæringen innført fritt fiske i lukket gruppe for å legge til rette for at gruppekvoter kan tas før årsskiftet. Det ble innført fritt fiske for fartøy under 15 meter hjemmelslengde 18. april, og alle fartøy i lukket gruppe har hatt fritt fiske siden 21. mai.

Tabell 6 gir en oversikt over refordelingsdatoer og overregulering i de enkelte lengdegruppene så langt i år.

Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter og en største lengde over 11 meter, har halvparten så stor overregulering som fartøy som har både en største lengde og hjemmelslengde under 11 meter. Fartøy med hjemmelslengde over 11 meter og største lengde under 11 meter, har dobbelt så stor overregulering som fartøy som både har hjemmelslengde og største lengde over 11 meter.

Tabell 6: Overregulering i lukket gruppe i 2018

Hjemmelslengde	Største lengde	1. jan – 17. april	18. april – 20. mai	21. mai - dags dato
Under 11 m	Under 11 m	3 000 %	<i>Fritt fiske</i>	<i>Fritt fiske</i>
	Over 11 m	1 500 %	Fritt fiske	
11 - 14,9 m	Under 11 m	1 500 %	Fritt fiske	
	Over 11 m	750 %	<i>Fritt fiske</i>	
15 - 20,9 m	Under 11 m	900 %	2 000 %	
	Over 11 m	450 %	1 000 %	
21 - 27,9 m	Under 11 m	800 %	2 000 %	
	Over 11 m	400 %	1 000 %	

Tabell 7 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket gruppe i fisket etter hyse nord for 62°N med lasteromsvolum under 500 m³ ved årets begynnelse og pr. 23. oktober 2018, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 7: Antall deltakeradganger i lukket gruppe fordelt på hjemmelslengde og største lengde pr. 1. januar og pr. 23. oktober 2018

Antall deltakeradganger 1. januar 2018					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	919	231	11	3	1 164
11 - 14,9 m	42	281	26	24	373
15 - 20,9 m	1	20	58	56	135
21 - 27,9 m		3	7	66	76
Totalt	962	535	102	149	1 748
Antall deltakeradganger 23. oktober 2018					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	909	242	10	3	1 164
11 - 14,9 m	40	272	27	24	363
15 - 20,9 m		18	58	53	129
21 - 27,9 m		3	3	69	75
Totalt	949	535	98	149	1 731

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 23. oktober 2018

Pr. 30. oktober er det fisket cirka 31 000 tonn hyse i lukket gruppe, og det gjenstår således ca. 26 000 tonn av justert gruppekvote. Til sammenligning var det fisket cirka 42 000 tonn og 34 000 tonn på tilsvarende tidspunkt henholdsvis i 2016 og 2017.

Det står igjen cirka 26 000 tonn (47 %) av justert gruppekvote, og det er usannsynlig at lukket gruppe klarer å utnytte hele hysekvoten innen årsskiftet. Lukket gruppe har fisket i gjennomsnitt cirka 4 600 tonn hyse etter uke 43 de to siste årene. Fiskeridirektoratet har i samråd med fiskerinæringen forsøkt å legge til rette for høyere kvoteutnyttelse i lukket gruppe gjennom overregulering og fritt fiske som går frem av tabell 6. 10 % (4 715 tonn) kan overføres til neste år på gruppenivå som følge av kvotefleksibilitetsordningen. Fartøygruppene under 21 meter hjemmelslengde har lav deltakelse og kvoteutnyttelse hittil i år. Fiskeridirektoratet får tilbakemeldinger om at det er dårlig innsig av hyse i kystnære strøk til tross for romslige hysekvoter.

For å legge til rette for at minst 90 % av norsk totalkvote kan tas før årsskiftet er det, som tidligere skrevet, refordelt til havfiskeflåten ved en rekke anledninger i løpet av 2018. Det er til sammen refordelt 18 000 tonn, men det er usannsynlig at havfiskeflåten kan utnytte dette kvantumet fullt ut.

Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere hvorvidt det bør iverksettes ytterligere tiltak for å legge til rette for at norsk totalkvote av hyse kan utnyttes best mulig.

2.3.2.3 Åpen gruppe

Åpen gruppe har 8 % av gruppekvoten til konvensjonelle fartøy, det vil si 4 933 tonn i 2018, og justert gruppekvote utgjør 6 085 tonn. Pr. 30. oktober er det fisket cirka 1 600 tonn i fartøygruppen, og det gjenstår således cirka 4 500 tonn av gruppekvoten. Åpen gruppe har fisket uten begrensninger i kvoten hele året, og det forventes ikke at åpen gruppe utnytter årets gruppekvote. Fartøygruppen har fisket cirka 400 tonn hyse etter uke 43 i hvert av de to siste årene. Det må derfor påregnes at det gjenstår en restkvote på cirka 4 000 tonn ved årsskiftet.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2019

3.1 BESTANDSITUASJONEN

ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*) klassifiserer hysebestanden til å ha full reproduksjonsevne og bærekraftig beskatning. Gytebestanden har vært over $MSYB_{trigger}$ (*Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte*) siden 1989. På grunn av sterke årsklasser på treårsstadiet i perioden 2007 til 2009 (2004–2006-årsklassene), nådde bestanden et rekordhøyt nivå rundt 2013. Gytebestanden minker nå, men den vil fremdeles være langt over $MSYB_{trigger}$. Fiskedødsraten har økt de siste årene og er over målreferansepunktet F_{MSY} (*Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbyttetiden*), men under føre-var-referansepunktet F_{pa} (*Føre-var-fiskedødsrate*).

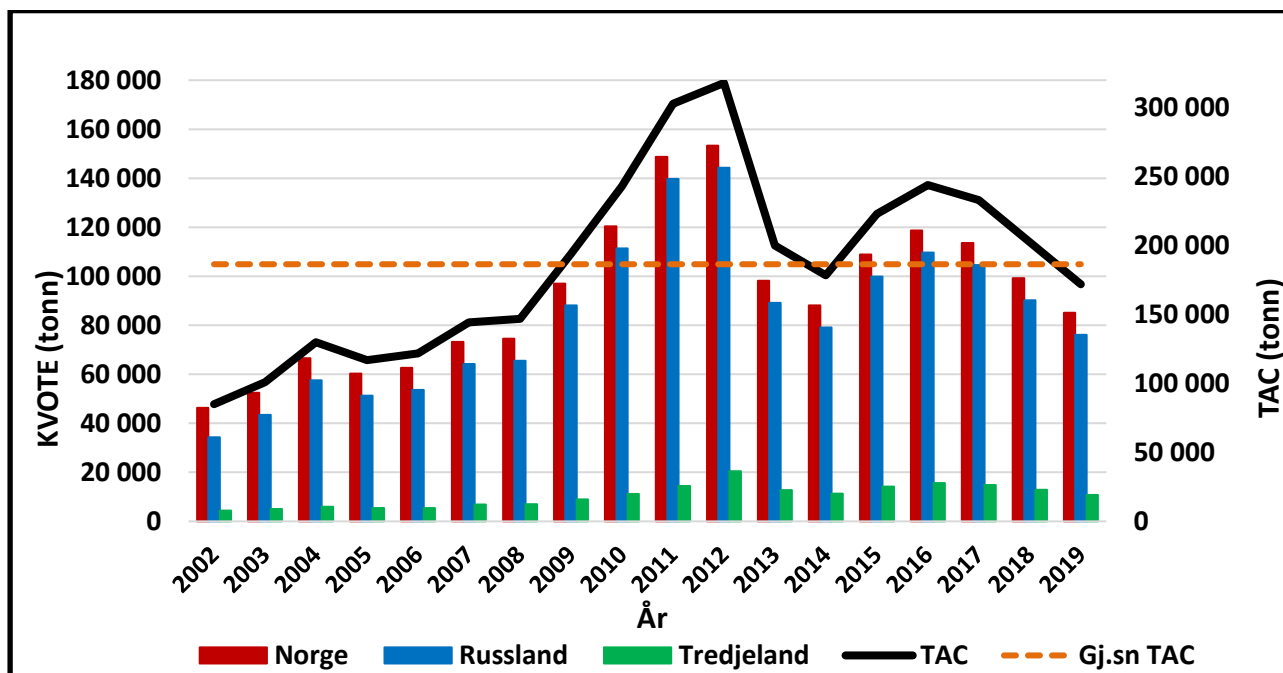
ICES anbefaler å følge den vedtatte høstingsregelen som tilsier en totalfangst på inntil 152 000 tonn for 2019.

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2019 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

På 48. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble partene enige om å fastsette en totalkvote for 2019 på 172 000 tonn, og det vil si 20 000 tonn over anbefalingen til ICES. Det er avsatt 10 840 tonn til tredjeland, og de resterende 161 160 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Figur 2 viser utviklingen i TAC og kvoter i årene 2002 til 2019. TAC var på 85 000 tonn i 2002 (lavest) og på 318 000 tonn i 2012 (høyest). Dette tilsvarer en variasjon i TAC på 233 000 tonn i perioden, mens TAC i gjennomsnitt har utgjort cirka 185 000 tonn.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland i årene 2002 til 2019

Etter en overføring på 4 500 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av hysekvoten i 2019 som følger:

Tabell 8: Kvotesituasjonen for 2019 (tonn)

Land	Kvote
Norge	85 080
Russland	76 080
Tredjeland	10 840
Totalt	172 000

Av dette kan inntil 8 000 tonn, 4 000 til Russland og 4 000 tonn til Norge, disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

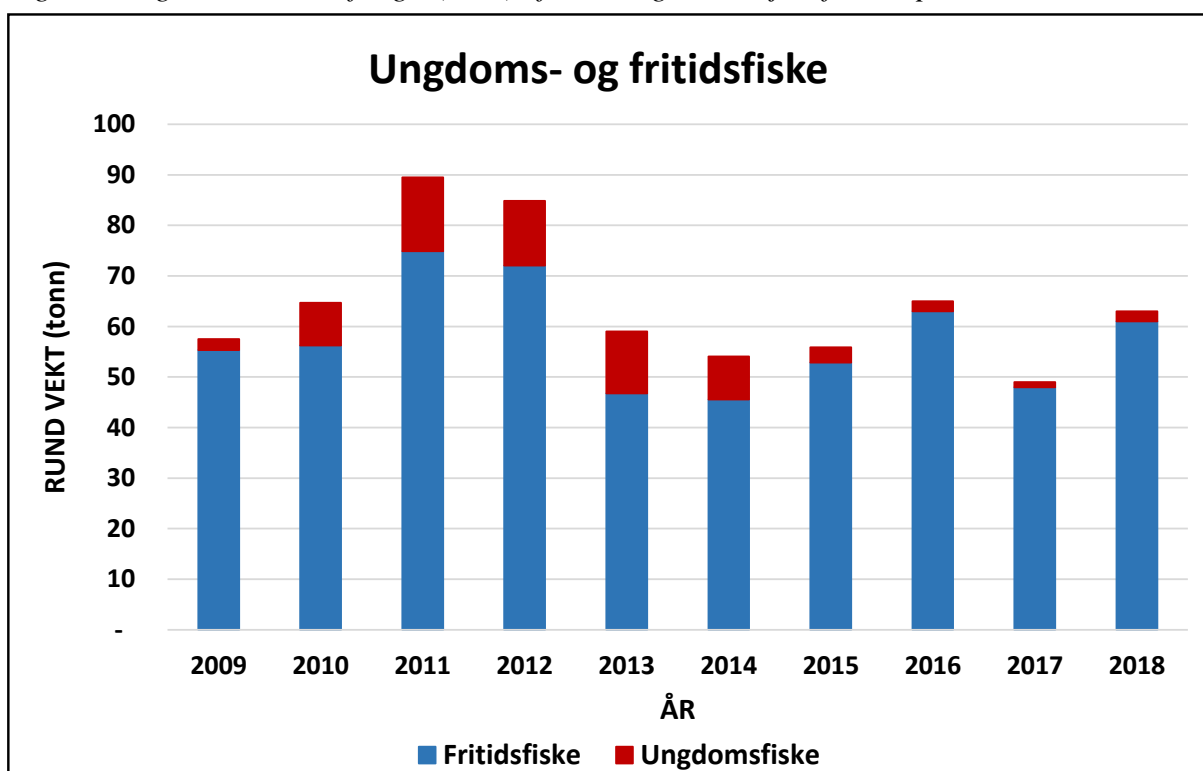
Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2019. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter for 2019 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

3.2.1 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I 2018 er det avsatt 300 tonn hyse til dekning av registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvote og at det derfor avsettes hyse til dette formålet i også 2019.

Figur 3 viser omsatt fritidsfangst og fangst av hyse fra ungdomsfiskeordningen de siste årene. I gjennomsnitt har det blitt omsatt cirka 65 tonn hyse innenfor disse ordningene de siste 10 årene. I tillegg kommer det uregistrerte uttaket av hyse fra turist- og fritidsfiske.

Figur 3: Registrert omsatt fangst (tonn) i fritids- og rekreasjonsfisket i perioden 2009 til 2018

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 23. oktober 2018

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2019 avsettes 300 tonn hyse til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.2 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skulle belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til rekruttering som «tas fra toppen» korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe. For 2018 ble det tildelt 15 nye rekrutteringskvoter i fisket etter torsk, hyse og sei. Alle deltakeradgangene ble tildelt med 11 meter hjemmelslengde og utgjorde til sammen 45,9330 kvotefaktorer på hyse. Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet å tildele 10 rekrutteringskvoter for 2019, men det er usikkert om alle blir tildelt innenfor torskefiskeriene nord for 62°N.

Tabell 9 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter hyse pr. 23. oktober 2018.

Tabell 9: Kvotefaktorer og garantert kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe pr. 23. oktober 2018

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter
Under 11 m	89,4831	6,1499	550
11 - 14,9 m	185,8286	6,2905	1 169
Totalt	275,3117		1 719

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 719 tonn til dekning av fiske innenfor rekrutteringskvoter i 2019, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

Dette innebærer en disponibel kvote for norske fiskere på 83 061 tonn.

3.2.3 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 foreslår en ressursfordeling som gir en trålandel på 38 %. Forslaget vil gi en gruppekvote til trålerne på 31 563 tonn, mens konvensjonelle fartøy kan fiske inntil 51 498 tonn, og det vil si 62 %.

Fiskeridirektøren tilrår at trål får en gruppekvote på 31 563 tonn (38 %), mens konvensjonelle fartøy får en gruppekvote på 51 498 tonn (62 %).

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2019

4.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2019, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torsketråltillatelse eller seitråltillatelse for å delta.

4.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2019.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2019

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter hyse fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter hyse samtidig ble innført på gruppekvote nivå i den nasjonale reguleringen.

Fiskeridirektøren mener at det kan være hensiktsmessig å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i flere fartøygrupper i fremtiden. Fiskeridirektøren viser til arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister og fraråder en slik reguleringsmodell i torskefiskeriene før arbeidet med det nye kvoteregisteret er ferdigstilt i Fiskeridirektoratet. Arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister er krevende, og det har vært nødvendig å starte med fiskeri uten så stor kompleksitet som torskefiskeriene. I 2018 har det vært arbeidet med pelagisk fiskeri. Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene er ikke i stand til å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene med virkning fra 2019. Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvoten til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordelles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

Vi viser til gjennomgangen av bestemmelsen om kvotefleksibilitet i reguleringsmøtet i juni 2018 (sak 6 kapittel 6.2.3) der Fiskeridirektøren konkluderte med at dagens praksis best ivaretar den etablerte fordelingen mellom fartøygruppene.

I den videre saksfremstillingen legges det til grunn prognoser på hvor mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2018 og 2019, og det fastsettes foreløpige kvoteenheter ved årsskiftet. Endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken ansees for komplett i januar/februar 2019.

5.2 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålernes gruppekvote av hyse vil utgjøre 31 563 tonn i 2019 etter forslaget i punkt 3.2.2.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gruppekvoten på 750 tonn hyse til seitrålerne i 2019.

Gruppekvoten til seitrålerne innebærer at torsketrålernes andel av gruppekvoteene i 2019 blir 30 813 tonn hyse.

Det er pr. 23. oktober 2018 fire fartøy med seitrålkonsesjon. Seitrålernes kvote på hyse skal dekke behovet for bifangst, og Fiskeridirektoratet foreslår at kvotene fordeles pr. fartøy uten overregulering. Dersom det skulle gjenstå restkvote, kan dette overføres til neste år gjennom bestemmelsen om kvotefleksibilitet.

Fiskeridirektøren foreslår at seitrålernes fiske reguleres med fartøykvoter på 187 tonn hyse pr. fartøy.

Torsketrålerne har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvoteene av hyse, og Fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøykvotene fordeles uten overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at trålerne utnytter gruppekvoten i 2018 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2019.

Pr. 23. oktober 2018 er det 87,9266 kvotefaktorer i Konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 36 konsesjoner i torsketrålguppen. Fartøykvoter på 350 tonn hyse pr. kvotefaktor innebærer kvoter uten overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålernes fiske reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 350 tonn hyse.

5.3 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap får en hysekvote på 51 498 tonn i 2019 etter forslaget i punkt 3.2.2.

5.3.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 foreslår at 18 % av den konvensjonelle kvoten tildeles konvensjonelle havfiskefartøy. Dette er den samme andelen av kvoten som denne fartøygruppen har hatt i år.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy blir tildelt en kvote på 9 270 tonn (18 %).

Erfaring tilsier at alle fartøy i denne gruppen utnytter sine fartøykvoter, og det er således ikke behov for å legge inn overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at konvensjonelle havfiskefartøy utnytter gruppekvoten i 2018 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2019.

Pr. 23. oktober 2018 er det 88,5292 kvotefaktorer i Konesjons- og deltakerregisteret fordelt på 26 deltakeradganger. Fartøykvoter på 105 tonn hyse pr. kvotefaktor innebærer kvoter uten overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøys fiske reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 105 tonn hyse.

5.3.2 Forslag til regulering av lukket gruppe

Fiskeridirektøren legger til grunn at lukket gruppe får samme andel av kvoten som i inneværende år, det vil si 74 %, noe som gir en gruppekvote på 38 108 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket gruppe får en gruppekvote på 38 108 tonn.

5.3.2.1 Bifangst i lukket gruppe

I de siste årene har kvotesituasjonen vært romslig i lukket gruppe, og det har ikke vært behov for en egen bifangstavsetning. Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre dagens bifangstadvang. Det vil si at fartøy som har fisket maksimalkvoter eller fartøykvoter, kan ha inntil 30 % bifangst av hyse i de enkelte fangster og ved landing. Dersom det skulle vise seg at fisketakten blir høyere enn antatt, bør overreguleringen reduseres slik at det tas høyde for bifangst innenfor gruppekvotene.

Fiskeridirektøren foreslår å tillate inntil 30 % bifangst i hver enkelt fangst og landing for fartøy som er ferdige med fartøy- eller maksimalkvoter. Tillatt bifangst kan justeres ved behov.

5.3.2.2 Gruppekvoter i lukket gruppe

Det legges opp til å videreføre reguleringen i lukket gruppe med Finnmarksmodellen hvor kystflåten deles inn i fire lengdegrupper etter fartøyenes hjemmelslengde.

Fiskeridirektøren foreslår å benytte Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 10. Gruppekvotene følger Norges Fiskarlags vedtak fra 2007.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2019:

Tabell 10: Forslag til gruppekvoter i 2019 (tonn)

Lengdegrupper	Andel	Gruppekvoter
Under 11 meter hjemmelslengde*	28,2 %	10 746
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	26,0 %	9 908
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	29,5 %	11 242
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	16,3 %	6 212
Totalt	100,00 %	38 108

*Gruppekvotene påplusses 550 tonn og 1 169 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 3.2.2 om rekrutteringskvoter

Det enkelte fartøys kvote beregnes med utgangspunkt i en kvotefaktor som korresponderer med fartøyets hjemmelslengde.

Gruppekvotene må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2018-kvoten. Det er vanskelig å ha noen kvalifisert formening om hvordan fisketakten etter hyse utvikler seg i tiden frem mot årsskiftet, men det er rimelig å anta at det vil stå igjen mer enn de 10 % som hele lukket gruppe kan overføre til 2019. I dette regneeksempelet legges det derfor opp til 10 % overføring av 2018-kvoten til 2019 for fartøy under 21 meter hjemmelslengde. Prognoser for forventede overføringer av kvoter går frem av tabell 11.

Tabell 11: Prognose for overføring av kvoter i lukket gruppe fra 2018 til 2019 (tonn)

Lengdegrupper	Prognose overføring fra 2018 til 2019	Prognose gruppekvoter 2019
Under 11 meter hjemmelslengde	1 346	12 642
11 - 14,9 meter hjemmelslengde	1 279	12 356
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	1 346	12 588
21 - 27,9 meter hjemmelslengde		6 212
Totalt	3 971	43 798

5.3.2.5 Kvoter og overregulering i lukket gruppe

Deltakelse og utnytting av hysekvotene i kystfiskeflåten er svært varierende og avhengig av innsiget av hyse i fjorder og kystnære strøk. Fisketakten påvirkes også av hvor omfattende innblandingen av hyse er i fisket etter torsk. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene. Det har vært dårlig tilgjengelighet av hyse i kystnære strøk i årene 2017 og 2018. I tillegg har torskekvoten og torskefokusert vært høy i kystfiskeflåten. Dette har ført til lav deltakelse og kvoteutnyttelse i hysefisket.

Kvoter justert for overføringer på gruppenivå i lukket gruppe vil utgjøre 43 707 tonn, gitt prognoser i tabell 11. Justert kvote i 2019 er forventet å ligge ca. 8 000 tonn lavere enn justert kvote for inneværende år. Fartøygruppen vil ikke klare å ta årets gruppekvote til tross for høy overregulering og perioder med fritt fiske. Dette betyr at overreguleringen må settes høyt allerede fra årets start i 2019.

Gruppekvotene av hyse foreslås utdelt som maksimalkvoter med varierende grad av overregulering fra årets begynnelse, og med garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Foreslått overregulering går frem av tabell 12. Det foreslås samme grad av overregulering som i 2018, men siden disponibelt kvantum er cirka 8 000 tonn lavere, vil samme overregulering forventes å gi større effekt.

Tabell 12: Forslag til overregulering i 2018

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	3 000 %
	Over 11 m	1 500 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	1 500 %
	Over 11 m	750 %
15 - 20,9 m	Under 11 m	900 %
	Over 11 m	450 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	800 %
	Over 11 m	400 %

Gitt overreguleringen i tabell 12, vil kvotene i lukket gruppe i 2019 utgjøre:

Tabell 13: Forslag til maksimalkvoter i 2019 (tonn)

Hjemmels- lengde	Kvote- faktor	Maksimalkvote største lengde under 11 m	Maksimalkvote største lengde over 11 m	Herav garantert kvote
Under 7 meter	1,3075	190,82	98,49	6,18
7 - 7,9	1,5293	223,19	115,20	7,23
8 - 8,9	1,8211	265,78	137,18	8,61
9 - 9,9	2,2530	328,82	169,71	10,65
10 - 10,9	2,4047	350,96	181,14	11,37
11 - 11,9	3,0735	244,59	129,94	15,15
12 - 12,9	3,6451	290,08	154,10	17,96
13 -13,9	4,4216	351,87	186,93	21,79
14 -14,9	5,0363	400,79	212,92	24,82
15 - 20,9	9,1056	407,93	224,36	41,34
21 - 27,9	8,6219	309,37	171,87	35,28

Fiskeridirektøren tilrår at lukket gruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn i 2019 som vist i tabell 13.

5.3.3 Forslag til regulering av åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får tilsvarende andel av konvensjonell kvote som i inneværende år, det vil si 8 %. Dette utgjør 4 120 tonn.

I år har fartøy i åpen gruppe hatt fritt fiske etter hyse med et garantert kvantum i bunn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis et fritt fiske innenfor gruppeknoten i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår videre å fastsette garanterte kvoter dersom det mot formodning skulle være nødvendig å stoppe fisket. Kvotene fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 14: Forslag til kvoter for fartøy i åpen gruppe 2019 (tonn)

Fartøylengde	Kvotefaktor	Maksimalkvoter	Herav garantert
Under 8 m	1,0	Fritt fiske	4
8 – 9,99 m	1,4	Fritt fiske	6
Over 10 m	1,6	Fritt fiske	6